

מסורת הש"ס

(א) [קדושין יז, ב] (ב) [תמורה יא:
 יט: שזועות יא. ע"ש צבורות ד:
 וזש איחא הקדש], (ג) [תמורה יא:
 ע"ש], (ד) [סנהדרין פח, ב] (ה) תמורה
 כז: [למן כ. כמוצות נח: נזר ט.
 גיטין לט.], (ו) [סנהדרין ד: למן
 כ.], (ז) [ע' מוספות סנהדרין טו.
 ד"ה האומר],

תורה אור השלם

1. וְאִם בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ
מִמֶּנָּה קִרְבָּן לִי בֹל אֲשֶׁר יִתֵּן
מִמֶּנּוּ לִי יִהְיֶה קֹדֶשׁ:

הגהות הב"ח

- (א) רש"י ד"ה שדה וכו' לא
אשכחן קרבי למזבח: (ב) תוס'
ד"ה ימכר וכו' פרכין לה פ"ק:
(ג) ד"ה והא וכו' שלא יאמר
אצ"י:

שינויי נוסחאות

[illegible]

רבינו גרשום

[illegible]

סימכר טו לזורי עולה ודמי חולין.
מדמי אבר פ. שלא יקבל דמה כיון
 נשא' למוכרה ואם מכרה אינה מכור
 נפקא לחולין דתמימה היא אין קדושה
 מכורה. וא"ת מנא לוקח זו מקדושי
 עולה חסירה אבר אבר זה שגוי
 הא פרכי' לה בפ"ק דתמורה (דף יא')
 ומשנינן לה כגון דאמר הרי עלי עולה
 בחייה: ואפילו למד' ר'. הכי
 אוקימנא בשליה פ"ק דתמורה (דף
 יא') דלא פליגי ר"מ ור' יהודה אלא
 בדבר שאין השמטה תלויה בו כגון
 מן הארכובה ולמטה: ה"ג לא קשיא
 ולא גרסי' אלא: הא בקדושם הנוף.

הא דלמני פשטא קדושה בצורה נכונה
 לאקדשה קדושת הגוף דלמנא ראש
 בצמה וז אקריש הגוף וברייתא שלעיל
 [ד:] לאין לקדשי מוצח אלא ראש פרה
 פרה כגון לאקדשה לדמים דלמנא
 ראש בצמה וז עלי לדמי עולה דומיא
 דעבד ותמור דלא שייכא בכו קדושת
 הגוף להקדשה: והא מר הוא דלמנא.
 צ"ק דתמורה (דף י"א:) הקדים עולה
 ראש לדמי עולה ואקדשה לדמי וכל
 קדוש קדושת הגוף והוא עצמו יקריב
 עולה דמיגו נחתא ליה קדושת דמים
 נחתא ליה קדושת הגוף הואיל והוא
 חזי לגופיה ה"נ כי אמר ראש פרה
 לדמי עולה מיקדש לגופיה י"א (הוא)
 הואיל והוא חזיא תפשוט קדושה
 בצורה: הא דאקדש חוליה. לדמיו
 קדוש קדושת הגוף דליכא אלא חד
 מיגו: הא דאקדש חד אבר. כגון
 הכא דלמנא ראש פרה לדמי עולה
 לא י"א אמרינן מיגו דקדיש חד אבר
 קדשה נמי כולה ומיגו נחתא ליה
 קדושת דמים נחתא ליה קדושת הגוף
 דמרי מיגו וז אמרינן יחד: אבר
 נמי איבעינן איבעיא ליה למנא.

בשניה פ"ק דתמורה (דף יא:) : קדיש
אזר לדמיו מהו. שמתקדש כזה הצהבתי
לגופי מי אמרי מינו קדיש חזק אזכר
לדמי קדיש לגופי ומינו קדיש חד
אזר קדשה כולה א"ד מרי מינו לא
אמרין ואם אחת תפשוט ליה למר
מהא צרייתא דלא דא קתמי אין
לקדש אלא רחשה ואוקמה
בקדשי מוצא ודקאמר לדמי: גסס.
איכא למימר דמחות ליה קדושת
הדיוק דהא חזי לקרבה וצרייתא
הפשוטא ליה דלא קדשה כולה צבענא
מוס קא מיירי דומיא דעבד וסמור

לדען חזון נבואי: "דמי יחסי ימתי
גדול מזה שהוא אדם וקא מיבעיא
בדבריו א"ל לא אשכחן להבין מונח
ליה אי צני למפרסיה לגבי פשוטא
הוא ואפילו היא שאלך וזו יד: ש
כי פריש לה למונח לא פריך לה נמי
וההו ודאי לא נתנה תורה קצבה לפ
שהרי דמים כל דהי ש לו: אצל לא נעיר
מין אדם מוואר דבריו לבטלה אדם י
הס. גבי פחות מן חדש שפירש
בטילין אצל לא קבור היה שכן ערך
כלי ליחייב קמ"ל דר"מ היא ולא

כיון דאקדשה קדושת דמים תהא קדושת מזבח וזה
 ימים או קדושת הגוף דומיא דחמור דלא קרב למזב
 ח: לא אשבחן. וקדוש בערכי דאין נידון כבודו
 מר ערך בלי עלי. דאין ערך לכלי מן התורה.

א לא חקדיש גופה: חוץ
א ליה קדושת הגוף אינו
זהרי עולמו היא וכיון דלא
על מעות האזר הלכך אינה

רגלה של זו עולה יכול תהא כולה עולה
תלמוד לומר יכל אשר יתן ממנו לה' יהיה
קדש ממנו קודש ולא כולה קודש יכול תצא
לחולין ת"ל יהיה בהוייתתה תהא הא כיצד
*תמכר לצורכי עולות ודמיה חולין חוץ מדמיו
אותו אבר שבה דברי ר"מ ^א רבי יהודה ורבי
יוסי ור"ש אומרים מנין ^ב לאומר רגלה של זו
עולה שכולה עולה תלמוד לומר כל אשר יתן
ממנו לה' יהיה קדש לרבות את כולה ואפילו
למ"ד אין כולה עולה הני מילי דאקדיש דבר
שאין הנשמה תלויה בו יאכל דבר שהנשמה
תלויה בו קדשה כולה ^ג (אלא) לא קשיא
הא בקדושת הגוף הא בקדושת דמים והא
מר הוא דאמר ^ד ^ה מקדיש זכר לדמיו קדוש
קדושת הגוף לא קשיא הא דאקדיש כולה
הא דאקדיש חד אבר חד אבר נמי איבעווי
איבעיא ^ו לן דבעי ^ז רבה הקדיש אבר לדמיו
מהו כי איבעי לן בתם הכא בבעל מום דומיא
דחמור בעל מום נמי איבעווי איבעיא ^ח לן
דבעי רבה ידמי ראשי לגבי מזבח מהו כי
אבעיא לן מקמי דאשמעה להא מתניתא
השפא ^ט דשמעה הא מתניתא לא מיבעיא
לן גופא בעי רבה דמי ראשי לגבי מזבח מהו
נידון בכבודו או אינו נידון בכבודו לא אשכחן
בדמים דאינו נידון בכבודו או דלמא לא
אשכחן לגבי מזבח דנידון בכבודו תיקו בעי
רבא יערכי עלי לגבי מזבח מהו נידון בהשג
יד או אין נידון בהשג יד לא אשכחן בערכין
דאין נידון בהשג יד או דלמא לא אשכחן

לגבי מזבח ״ דמיפריק אלא בשווי תיקו בע
לגבי מזבח מהו מי אמרינן לא אשכחן שדה
חומר שעורים בחמישים שקל כסף או דלמא
אלא בשווי תיקו: מתני' פחות מכן חדש
(ה) המערך פחות מכן חדש ר"מ אומר גותן
כלום במאי קמיפליגי (ר) ר"מ סבר אין אדם
ערכין לפחות מכן חדש וגמר ואמר לשם דמי
לבטלה כמאן אולא הא (ד) דאמר רב גידל א"ר
כ"מ (פ) פשיטא דכ"מ איתא מהו דתימא
ברי' היכי דאיכא ערכין לבן חודש איכא נמי לפ
למיטעי ודאי אדם יודע (ה) שאין ערך לכלי וגם

[א] מי נידון כצדורו או אין נידון כצדורו. ויהיה פלגא
 ואמאי חיפשוט ליה מההיא דלצין נידון: מי אמרי' ל
 : נידון כצדור יר. גבי נדר ונדבה כי האי: קדיש שד
 אי אקדשיה לנדק ביה הוה פריך צית אלא חומר שט
 חסור ומיפיקא. דהא לא אשכנח שדה אחוה חלל לנדק
 שט צבדי או ללמנא לא אשכנח למנחני מין חלל צבדי שיה
 אס הוממו והכא נמי אמרינן צביו. מיקון: **ברתנ'** פחו
 א נאמר כפרשה [ויקרא כו] אלא מנן חודש ומעלה: **גמ'** **נוט**
 דלצין ערך לכלי דנפשות תביז [שם] וגמר ואמר לשם דמי
 נון משום דליכא למימר אפילו אין אדם מוציא צבדי ל
 ונת מנן חש כנן חש ויהי אין לו ומנאל הקדש טעור
 דטעמיהו דרצנן משום דלדס מוציא צבדי לנדבלה

קדושה בכולה: **הא דאקדשה** כולת לקדושת דמים קדשה קדושת הגוף: **ה** **זו ראשי** לבני מופת, אין ילך בעל מום לבני מופת יותר מאדם; **במית** **דא** לא אשכחן בעל מום לבני מופת נידון בכבודו וכדתרגונו (התם) נחמך **מיה**. **כ"ל** **מאר** דאמר אין אדם מוציא דבריו לבלעה: **פשיטא** מאי דסביר

הכל מעריכין פרק ראשון ערכין

ה.

מִכְרֵי צִיּוֹן עִירָא. וא"ת וכו' לוקח זה מקריב עולה חסירה אבר
שאלו אבר זה שלו הא פריעין (י) פ"ק דתמורה (דף ע"א)
ומשני כגון דאמר הרי עלי עולה צבייה כלומר כמו שיכול לחיות
ואע"פ שנחתך רגלה מן הארבעה ולמטה (י) אלא דלא קא משני עולמו
דאמר רגלה של זו עולה לפסוק עולמו

ל תהא כולה עולה
יתן ממנו לה' יהיה
וזה קודש יכול תצא
ותה תהא הא כיצד
ממיה חולין חוץ מדמי
מ' ^א רבי יהודה ורבי
^ב לאומר רגלה של זו
וד לומר כל אשר יתן
בות את כולה ואפילו
ני מיל' דאקדיש דבר
באבל דבר שהגשמה
^ג (אלא) לא קשיא
בקדושת דמים והא

[illegible]

וְלֹא־לֵמַעַל לֹא אֲשַׁכַּח
אֶלֹא בִשְׁוִי תִּיקוּ בְּעִי רַב אֲשִׁי יִהְיֶה שְׂדֵה אַחֲוָה
זִנְן לֹא אֲשַׁכַּח שְׂדֵה אַחֲוָה דְּמִיִּפְרָקָא אֶלֹא בֵּית זֹרַע
שֶׁקֶל כֶּסֶף אוֹ דִּלְמָא לֹא אֲשַׁכַּח לִגְבִּי מִזִּבְח דְּמִיִּפְרִיק
לִי יִפְחוּת מִבֶּן חֹדֶשׁ נִידֵר אֲבָל לֹא נֶעֱרַךְ: גַּמ' ת"ר
דֶּשׁ ר"מ אוֹמֵר נוֹתֵן דְּמִי וְחֻכְמִים אוֹמְרִים לֹא אֹמֵר
ד"מ סִבֵּר אֵין אָדָם מוֹצִיא דְּבִרְיָו לְבַטְלָה יוֹדַע שְׁאֵין
וְגֹמֵר וְאֹמֵר לֶשֶׁם דְּמִים וּרְבֵנָן סִבֵּרִי אָדָם מוֹצִיא דְּבִרְיָו
וְאֹמֵר רַב גִּידֵל א"ר הָאוֹמֵר עֶרֶךְ כָּלִי כָּלִי עָלִי נוֹתֵן דְּמִים
אֲתִיא מִהוּ דְּתִימָא אֲפִילוּ כִּרְבָנָן הֵתֵם הוּא דְּטַעֵי סִבֵּר
בֶּן חוֹדֶשׁ אֵיכָא גַּמִּי לִפְחוּת מִבֶּן חוֹדֶשׁ אֲבָל הֵכָא דְּלִיכָא
הִשְׁאֵין עֶרֶךְ לְכָלִי וְגֹמֵר וְאֹמֵר לֶשֶׁם דְּמִים קִמְשַׁמַּע לֵן
וְלִדְבִי

יידון צענדור. ווייז פלגא דמיס ווהי אין לך צעל מוס למזח
 לאין יידון: מי אמר' לא אשכחן. נדר בשום דוכתא לאין יידון
 דכד: כי האי: הקדוש שדא אחוזה. לדמי עולה: מהו. היי פריק
 פריק צית וזע חומר שעורים צחמים שקל כסף דגזירת הכתוב
 ון שדא אחוזה אלף לבדק היתא דסתם הקדישות לבדק היתא הלכך
 מוצא מין אלף צביון דלא לא אשכחן קראי (א) למזח אלף צבאמות
 צביון. מיקן: ברתנ' פחות מן חודש יורה. אם אמר אחר דמיו עמי
 בן חודש ומעלה: גב' וטון דמיו. כמה שהוא נמכר בשוק: כר". דאמר
 גסן וזמר ואמר לשם דמים: פשיטא דכר". ל"ל למימר כמאן אולא
 אין אדם מוציא דצביון לבטלה הני מיילי היכא דהוא יודע שצביון
 אין לו ונמלא הקדש טעות ודמים לא קאמר דליתבי דמי אצל גבי
 ס מוציא דצביון לבטלה ואפילו הוא יודע שצביון טון אצל גבילין:
 ולצרי

דושה דמים קדשה קדושה הגוף: **הא דאקריש חד אבר**. לקדושה דמים לא קריש קדושה
לגבי מוכח יותר מאד: **קמי ראשונה** להא **מתינתא** ראש חמור: **נידון בבבוי**. דאבר
נידון בכבודו וכדחתינן (התם) **הכא** כבעל מום דומיא דחמור: **נידון בהשג יד**. כדאמרן
דבריו לטעלה: **פשיטא**. מאי דסבירא ליה בערך פחות מכן חדש סבירא ליה בערך כלי:

עין משפט
נר מצוה

במז א ב מי' פט"ו מהלכות
מעה"ק הלכה ב:
ג ג מי' פ"ה מהלכות ערכין הלכה
ד:

נא ד מי' שם הלכה י':
 נב ה ו מי' שם הל' יט:
 נג ז מי' פ"א מהל' ערכין הלכה
 ט:

בד"ח מ"י שם הנכח ג:

מוסף רע"י

[illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]